

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 25P/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423200429
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2023:6423200429.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom sudcom JUDr. Milanom Antalom vo veci starostlivosti o maloleté deti: B. B., N.. XX.XX.XXXX P. S. B., N.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Banská Štiavnica, deti rodičov: matka K. K., N.. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXXX/XX, XXX XX A. Š. a otec B. B., N.. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXXX/XX, XXX XX A. Š., t.č. bytom S. N. XXX, XXX XX S. N., o návrhu matky na zvýšenie výživného a protinávru otca o povinnosti byť informovaný o maloletých deťoch, takto

rozhodol:

I. Otec je p o v i n n ý platiť zvýšené výživné na mal. B. B., N.. XX.XX.XXXX zo sumy 80 Eur na sumu 150 Eur mesačne a na mal. S. B., N.. XX.XX.XXXX zvýšené výživné zo sumy 80 Eur na sumu 150 Eur mesačne, so splatnosťou vždy do každého 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s účinnosťou od vykonateľnosti tohto rozsudku.

II. Matka je p o v i n n á informovať otca pravidelne vždy k poslednému dňu každého mesiaca v kalendárnom roku o zdravotnom stave maloletých detí, ich školských výsledkoch, mimoškolských aktivitách a priebežne mu podávať správy o aktuálnych, mimoriadnych, podstatných veciach týkajúcich sa maloletých detí.

III. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 27.05.2021 sp.zn. 6P/45/2021-19 v časti výroku o výživnom na maloleté deti.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom, doručeným súdu dňa 08.02.2023 a upraveným na pojednávaní dňa 29.03.2023, domáhala zvýšenia výživného na mal. B. z 80,- Eur na 150,- Eur mesačne a na mal. S. z 80,- Eur na sumu 150,- Eur mesačne, s účinnosťou od vykonateľnosti tohto rozsudku. Návrh odôvodnila zmenou pomerov od 30.06.2021 uplynutím doby viac ako jeden a pol roka od naposledy upravenej výšky výživného na mal. deti, zvýšením výdavkov na mal. deti. V súčasnosti mal. B. navštevuje 3. ročník Základnej školy Q.. S. M. A. Š. a mal. dcéra S. navštevuje II. stupeň, 5. ročník základnej školy. Naposledy bolo o výživnom rozhodnuté v roku 2021 a to rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 6P/45/2021, kedy súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k mal. B. na sumu 80,- Eur mesačne a na mal. S. na sumu 80,- Eur mesačne.

2. Uznesením č.k. 25P/21/2023-7 zo dňa 22.02.2023 bol mal. deťom ustanovený kolíznym opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Banská Štiavnica.

3. Otec mal. detí sa k návrhu matky vyjadril dňa 22.03.2023, s návrhom matky súhlasil. Uviedol, že v súčasnosti pracuje v zahraničí a jeho mesačný príjem je okolo 1.550,- Eur.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa zúčastnila matka mal. detí a kolízny opatrovník. Otec maloletých detí sa pojednávania dňa 29.03.2023 nezúčastnil, svoju neúčast' ospravedlnil z dôvodu práce v zahraničí, nežiadal o odročenie pojednávania z vážnych dôvodov. Súd pojednával v neprítomnosti otca mal. detí.

5. Matka mal. detí na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu, žiadala zvýšiť výživné na sumu 150,- Eur u každého dieťaťa zvlášť, počnúc vykonateľnosťou tohto rozsudku. S protinávrhom otca, aby jej bola uložená povinnosť otca pravidelne informovať o zdravotnom stave mal. detí a ich školských výsledkoch vyslovila súhlas s tým, že každý mesiac bude otca prostredníctvom SMS správ informovať o ich zdravotnom stave ako aj o ich školských výsledkoch a mimoškolských aktivitách. Uviedla, že u mal. S. došlo k zmene pomerov v tom, že naposledy bola výška výživného upravená v roku 2021, kedy maloletá navštevovala 3. ročník základnej školy a v súčasnosti navštevuje II. stupeň 5. ročník Základnej školy Q. S. v A. Š. a mal. B. navštevoval 2. ročník tej istej základnej školy a v súčasnosti navštevuje 3. ročník z dôvodu, že jeden ročník opakoval. Matka je zamestnaná v spoločnosti Q. B..T..Y.. B. B. M. A. Š. s čistým mesačným príjmom 530,- Eur a poberá prídavky na mal. deti vo výške 120,- Eur mesačne a výživné od otca. Iný zdroj príjmu nemá. Býva so svojimi deťmi a súčasným partnerom striedavo v jej a v jeho domácnosti. Matkin byt je 1-izbový a partnerov je 3-izbový. Matka uviedla nasledovne výdavky: 100,- Eur nájom a náklady za elektrinu 87,- Eur. Na maloletú S., ktorá navštevuje 5. ročník základnej školy vyčísliła výdavky cestovné do školy 40,- Eur mesačne, ošatenie do 100,- Eur mesačne, stravu cca 100,- Eur mesačne, lieky každé tri mesiace 40,- Eur mesačne na alergiu, každé tri mesiace 16,- Eur krúžok, ktorý navštevuje v škole a 50,- Eur mesačne obedy v školskej jedálni. Na maloletého B., ktorý navštevuje 3. ročník základnej školy (jeden ročník opakoval) náklady vo výške 16,- Eur za krúžok lego, ktorý navštevuje v základnej škole, obedy vo výške 50,- Eur, 40,- Eur na lieky. Náklady na stravu pre maloletého vyčísliła vo výške 150,- Eur, nakoľko maloletému musí z dôvodu jeho choroby zvlášť variť. Taktiež má náklady súvisiace s cestovným do školy vo výške 20,- Eur mesačne.

6. Kolízny opatrovník navrhol výživné zvýšiť podľa návrhu navrhovateľky a taktiež doporučil návrhu otca vyhovieť pokiaľ sa týka uloženia povinnosti matke informovať otca o zdravotnom stave mal. detí ako aj o výsledkoch v škole alebo školských aktivitách. V súčasnosti otec pracuje v Nemecku, jeho adresa je kolíznemu opatrovníkovi neznáma.

7. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

8. Podľa článku 5 Základných zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

9. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

11. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

13. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

14. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP"), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

15. Podľa § 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

16. Matka mal. detí svojím návrhom vo veci samej uplatnila nárok na zvýšenie výživného na mal. deti. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o vyživovacej povinnosti a výške výživného opakovane rozhodnúť je zmena pomerov, ktorá môže nastať u povinnej osoby, ktorou je v danom prípade otec mal. detí, prípadne na strane osoby oprávnenej, ktorou sú mal. deti. Musí ísť o takú zmenu pomerov, ktorá sa v pomeroch účastníkov prejaví závažnejším spôsobom v porovnaní s ich pomermi v čase poslednej úpravy výživného. Zmena pomerov môže vyvolať potrebu zvýšiť výživné, pokiaľ sa zvýšia odôvodnené potreby mal. dieťaťa, resp. dôjde k pozitívnej zmene na strane schopností, možností a majetkových pomerov povinnej osoby. Na strane povinnej osoby môže dôjsť aj k takej negatívnej zmene pomerov, na základe ktorej by doposiaľ určená výška výživného bola neprimeraná možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom na strane povinnej osoby a platenie doposiaľ určeného výživného by nebolo objektívne možné, resp. na strane povinnej osoby, v danom prípade otca by prinášalo neprimerané majetkové riziká.

17. Súd v danej konkrétnej veci nesporne konštatuje zmenu pomerov, ktorá nastala na strane mal. detí tým, že maloleté deti sú od posledného rozhodovania súdu o viac ako dvadsať mesiacov staršie. Maloletá S. začala navštevovať II. stupeň 5. ročník základnej školy a maloletý B. 3. ročník základnej školy (jeden ročník opakoval). Z tejto zmeny pomerov vyplývajú vyššie náklady, ktoré matka maloletých

detí mesačne má a ktoré súvisia predovšetkým so zabezpečením starostlivosti o maloleté deti, so zabezpečením ich výživy, ich zdravotných predpísaných potrieb lekárom a tiež so zabezpečením školských a mimoškolských aktivít. Uvedená zmena pomerov sama o sebe odôvodňuje zvýšenie výživného, výživné v doposiaľ určenej výške nepostačuje.

18. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že naposledy bola výška výživného upravená rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 6P/45/2021-19 zo dňa 27.05.2021, právoplatný dňom 30.06.2021, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu a uložil otcovi povinnosť platiť zvýšené výživné vo výške 80,- Eur mesačne na každé dieťa zvlášť, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, splatné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. dieťaťa. Týmto rozhodnutím došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 18P/53/2015-22 zo dňa 18.12.2015 vo výroku, ktorým bolo uložené výživné na mal. deti. V súčasnej dobe má matka príjem zo zamestnania vo výške 530,- Eur mesačne, v čase posledného rozhodovania bola od 01.04.2021 nezamestnaná, evidovaná na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. U predchádzajúceho zamestnávateľa C. B., A. Š. obdržala odstupné vo výške 2.440,67 Eur v hrubom v mesiaci marec 2021, pričom jej príjem bol na rovnakej úrovni ako v súčasnosti. Okrem príjmu z práce poberá prídavky na deti mesačne vo výške 120,- Eur a výživné od otca mal. detí. Matke nepribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Otec podľa jeho vyjadrenia je zamestnaný v Nemecku, jeho príjem je cca 1.550,- Eur čo mal súd zistené z vyjadrenia otca zo dňa 22.03.2023. V čase posledného rozhodovania o výživnom bol zamestnaný u R. B. K., S. N. od 15.04.2021 na dohodu o pracovnej činnosti s čistým mesačným príjmom 590,- Eur. Okrem maloletej S. a B. má ešte vyživovaciu povinnosť k dvom mal. deťom K. K., N.. XX.XX.XXXX P. V.. W. K., N.. XX.XX.XXXX z predchádzajúceho vzťahu, na ktoré deti platil a aj v súčasnosti platí výživné vo výške 100,- Eur mesačne spolu na obidve deti. Otcovi nepribudla ďalšia vyživovacia povinnosť.

19. Rodičia mal. detí neboli manželia. O návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k mal. deťom Okresný súd Žiar nad Hronom rozhodol rozsudkom č.k. 18P/53/2015 zo dňa 18.12.2015, právoplatným dňa 16.01.2016 tak, že mal. deti zveril do osobnej starostlivosti matky a otec zaviazal prispievať na ich výživu na každé dieťa zvlášť sumou 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa určené osobitným zákonom, počnúc dňom 18.12.2015.

20. Vzhľadom na takto preukázanú zmenu pomerov na strane otca mal. detí a najmä na strane maloletých detí súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný. Je nesporné, že úmerne s vekom detí sa matke zvyšujú výdavky spojené s ich výchovou, výživnou, ošatením, obutím, krytím školských, kultúrnych potrieb. Súd preto zvýšil výživné na maloletého B. zo sumy 80,- Eur na sumu 150,- Eur mesačne a u maloletej S. zo sumy 80,- Eur na sumu 150,- Eur mesačne, ktoré súd považoval za primerané veku, odôvodneným potrebám, záujmom maloletých detí, ako aj možnostiam, schopnostiam otca. Súd ma za to, že výška takto určeného výživného nebude pre otca znamenať neprimerané finančné riziko a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že otec má ešte dve vyživovacie povinnosti k dvom mal. deťom z predchádzajúceho vzťahu. Súd zároveň prihliadol na nárast životných nákladov podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, ako aj na ustanovenie § 62 ods. 5 Zákona o rodine, že každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby. V zmysle tohto zákonného ustanovenia je rodič povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerňovať tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené.

21. Počiatok určenia výživného otcovi určoval od vykonateľnosti rozhodnutia tak, ako to požadovala matka na pojednávaní dňa 29.03.2023. Otcovi tak nevzniklo zameškané výživné.

22. Týmto zároveň dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 6P/45/2021-19 zo dňa 27.05.2021 v časti výroku o výživnom na mal. deti.

23. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 14.03.2023 súd zistil, že otec s matkou mal. detí nekomunikuje, matka otcovi neposkytuje informácie o ich zdravotnom stave ako aj výsledkoch v škole a preto žiadal, aby bola matka k tejto povinnosti zaviazaná súdom. Súd vzájomnému návrhu otca vyhovel a matke uložil povinnosť otca pravidelne informovať vždy k poslednému dňu každého mesiaca

v kalendárnom roku o zdravotnom stave maloletých detí, ich školských výsledkoch, mimoškolských aktivitách a priebežne mu podávať správy o aktuálnych, mimoriadnych, podstatných veciach týkajúcich sa mal. detí. Vo vzťahu k tejto povinnosti súd poznamenáva, že v prípade, že si ju matka nebude plniť, súd z úradnej moci pristúpi k vykonávaciemu konaniu.

24. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, nakoľko súd nezistil dôvody priznania trov konania a ani žiadny z účastníkov nežiadal trovy konania priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa CMP.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, príkazom pohľadávky z účtu v banke, príkazom iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým, alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa CMP, a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa

rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.